

**ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**ŠVĖKŠNOS SPECIALIOJO UGDYMO CENTRO
FINANSINIO IR TEISĖTUMO AUDITO**

ATASKAITA

2015-03-19 Nr. K14-2

Šilutė

Auditas atliktas, vykdant Savivaldybės kontrolieriaus 2014 m. liepos 7 d. pavedimą Nr. K8-5

Auditą atliko

Savivaldybės kontrolierės pavaduotoja Judita Subačienė (audito grupės vadovė)

Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Rasa Balandienė

Auditas pradėtas 2014-07-21

Auditas baigtas 2015-03-23

Audito ataskaita skelbiama internete adresu www.silute.lt

Kontrolės ir audito tarnybos puslapyje

IŽANGA

Finansinis ir teisėtumo auditas atliktas pagal Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2014 metų veiklos planą ir Savivaldybės kontrolierės Jolitos Stonkuvienės 2014-07-07 pavedimą Nr. K8-5. Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė, kontrolierės pavaduotoja Judita Subačienė, Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Rasa Balandienė. Audituojamas subjektas – Švėkšnos specialiojo ugdymo centro (toliau – Centro) – savivaldybės viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip Savivaldybės biudžetinė įstaiga.

Įstaigos adresas – Vilkėno I k., Švėkšnos sen., Šilutės r. sav., LT- 99388, juridinio asmens kodas – 190980473.

Audituojamas laikotarpis – 2014 metai.

Audituojamu laikotarpiu Švėkšnos specialiojo ugdymo centrui vadovavo direktorė Laima Navickienė, vyriausiąja buhalterė dirbo Daiva Didžiūnienė, pavaduotoju ūkio reikalams dirbo Vingaudas Krujelskis.

Audito tikslai:

- įvertinti audituojamos įstaigos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą;
- pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2014 metų finansinių ataskaitų rinkinio, biudžeto ataskaitų rinkinio ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinių ataskaitų rinkinį, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį ir kitas ataskaitas, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

Ši ataskaita yra dalis išvados, teikiamos Šilutės rajono savivaldybės tarybai dėl 2014 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio bei Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministro 2014 m. gegužės 22 d. raštu¹ bei Savivaldybės tarybos sprendimu², nuo 2014 m. rugsėjo pirmos dienos Švėkšnos specialiosios mokyklos pavadinimas yra pakeistas į Švėkšnos specialiojo ugdymo centras, pakeisti mokyklos nuostatai ir užregistruoti Juridinių asmenų registrų centre. Savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Šilutės rajono savivaldybės taryba.

Remiantis Švėkšnos specialiojo ugdymo centro nuostatais³, Centro veiklos tikslas – ugdyti elgesio ir/ar emocijų sutrikimų turinčius mokinius, teikti jiems kokybišką bei efektyvią švietimo pagalbą, užtikrinant galimybes sėkmingai socializuotis visuomenėje, teikti švietimo informacinę, konsultacinę, metodinę pagalbą juos ugdantiems mokytojams, švietimo pagalbos specialistams ir tėvams (globėjams).

¹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. gegužės 22 d. raštas Nr. SR-2380 „Dėl Švėkšnos specialiosios mokyklos paskirties keitimo“.

² Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2014 m. liepos 3 d. sprendimas Nr. T1-2139 „Dėl Švėkšnos specialiosios mokyklos pavadinimo pakeitimo ir Švėkšnos specialiojo ugdymo centro nuostatų patvirtinimo“.

³ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2014 m. liepos 3 d. sprendimas Nr. T1-2139 „Dėl Švėkšnos specialiosios mokyklos pavadinimo pakeitimo ir Švėkšnos specialiojo ugdymo centro nuostatų patvirtinimo“.

Centro veiklos uždaviniai:

- teikti mokiniams kokybišką pradinį, pagrindinį išsilavinimą;
- tenkinti mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius;
- teikti mokiniams reikiamą informacinę, psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir medicininę pagalbą, vykdyti profesinį orientavimą ir informavimą;
- užtikrinti sveiką ir saugią mokymo(-si) aplinką;
- sudaryti gydymo(si) ir reabilitacijos sąlygas mokiniams, turintiems didelių ar labai didelių elgesio ir/ar emocijų, sutrikimų;

Vykdydama jai pavestus uždavinius Centras:

- įgyvendina pradinio, pagrindinio ugdymo ir neformaliojo vaikų švietimo programas;
- rengia pagrindinio ugdymo antrosios dalies papildančius bei mokinių poreikius tenkinančius programų modulius, neformaliojo vaikų švietimo programas;
- vykdo pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka;
  - organizuoja tėvų (globėjų) pageidavimu jų mokamas papildomas paslaugas (klubus, būrelius, stovyklas, ekskursijas ir kita) teisės aktų nustatyta tvarka;
  - užtikrina higienos normas, teisės aktų reikalavimus atitinkančią sveiką, saugią mokymosi ir darbo aplinką;
  - kuria ugdymo turinio reikalavimams įgyvendinti reikiamą materialinę bazę vadovaudamasi švietimo ir mokslo ministro patvirtintais Švietimo aprūpinimo standartais;
  - organizuoja mokinių maitinimą Centre;
  - apgyvendina mokinius bendrabutyje direktoriaus nustatyta tvarka;
  - organizuoja bendrabutyje gyvenančių mokinių kasdieninių gyvenimo įgūdžių ugdymą, darbinę veiklą, savarankiškumą bei atsakomybę, struktūrizuotą mokinių laisvalaikį;
  - organizuoja ir teisės aktų nustatyta tvarka teikia sveikatos priežiūros paslaugas, užtikrinančias asmens fizinę ir psichinę sveikatą, pagal nustatytą normą aprūpina medikamentais;
  - tvarko mokinių apskaitą, asmens bylas, socialinės ir medicininės priežiūros dokumentaciją ir kt.

Šilutės rajono savivaldybės taryba 2014-10-30 sprendimu Nr. T1-2267 patvirtino leistinių pareigybių skaičių. Centre 2014 metų spalio 30 d. iš viso patvirtintų pareigybių buvo 69,25 iš jų: pedagoginių darbuotojų 32,75, aptarnaujančio personalo – 36,50 darbuotojų. Švėkšnos specialiojo ugdymo centro direktorius 2014-09-01 įsakymu⁴ Nr. V1-81^a-(1.3.) patvirtino pareigybes.

Audito metu buvo vertinami Švėkšnos specialiojo ugdymo centro 2014 metų ataskaitų rinkiniai:

1. Finansinių ataskaitų rinkinys:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2014 m. gruodžio 31 duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2014 m. gruodžio 31 duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2014 m. gruodžio 31 duomenis;
- 2014 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti ataskaita 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.2) bendra ir atskirai pagal visus finansavimo šaltinius;

- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.3);
- Mokėtinų ir gautinų sumų 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.4);
- Informacija apie švietimo, kultūros ir meno, socialinių, sveikatos, sveikatos priežiūros ir kitų įstaigų struktūros, pareigybių ir darbo užmokesčio vykdymą 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. B-4);
- *2014 metų biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas* (12-ojo VSAFAS 1 priedas „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“, 13-ojo VSAFAS 1 priedas „Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“, 8-ojo VSAFAS 1 priedas „Atsargų vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“, 10-ojo VSAFAS 2 priedas „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ ir 3 priedas „Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos“, 6-ojo VSAFAS 4 priedas „Finansinės ir investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos“ ir 6-ojo VSAFAS 6 priedas „Informacija apie išankstinius apmokėjimus“, 7-ojo VSAFAS 7 priedas „Apskaitos politikos keitimo ir klaidų taisymo įtaka finansinės būklės ataskaitos straipsniams“ ir 7-ojo VSAFAS 10 priedas „Apskaitos politikos keitimo ir klaidų taisymo įtaka veiklos rezultatų ataskaitos straipsniams“, 17-ojo VSAFAS 7 priedas „Informacija apie per vienerius metus gautinas sumas“, 17-ojo VSAFAS 8 priedas „Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus“, 17-ojo VSAFAS 12 priedas „Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinas sumas“, 17-ojo VSAFAS 13 priedas „Informacija apie įsipareigojimų dalis nacionaline ir užsienio valiutomis“, 20-ojo VSAFAS 4 priedas „Informacijos apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį“ ir 5 priedas „Finansavimo sumų likučiai“, 25-ojo VSAFAS priedas „Informacija pagal veiklos segmentus“).

Švėkšnos specialiojo ugdymo centras vykdė Ugdymo kokybės ir modernios aplinkos užtikrinimo programą (Nr. 01). Programai įgyvendinti Savivaldybės taryba⁵ skyrė iš viso 2 534,4 tūkst. Lt, iš jų:

- mokinio krepšelio lėšos – 765,8 tūkst. Lt (30,2 proc.);
- savivaldybės biudžeto lėšos – 1 762,0 tūkst. Lt (69,5 proc.);

Centras 2014-09-30 turėjo turto (likutine verte) 3690,8 tūkst. Lt, iš jų: ilgalaikio materialiojo 3690,8 tūkst. Lt, trumpalaikio turto – 344,7 tūkst. Lt, iš jų atsargos – 1,6 tūkst. Lt.

Įstaigos trumpalaikiai įsipareigojimai 2014-09-30 sudarė 321,9 tūkst. Lt, iš kurių didžiausią sumą – 163,9 tūkst. Lt sudaro su darbo santykiais susiję įsipareigojimai. Gautinos sumos 2014-09-30 sudarė 320,1 tūkst. Lt.

Auditas atliktas siekiant pakankamai užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome 100 proc. visų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai: 2 proc. visų kasinių išlaidų ir 2 proc. turto vertės likučių. Šie rodikliai bus naudojami vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad biudžeto vykdymo ataskaitos, kuriose yra nurodytos kasinės išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos taip pat, vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos ar jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus bei

⁵ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2014 m. vasario 24 d. sprendimas Nr. T1-1061 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2014 metų biudžeto patvirtinimo.“

finansavimo sumas, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo susipažinta su įstaigos organizacine struktūra ir veikla, ištirta įstaigos apskaitos sistema, susipažinta su vidaus kontrolės aplinka, įvertintos rizikos, nustatytas reikšmingumo lygis ir svarbiausios audito sritys. Audito metu mes nevertinome vidaus kontrolės pasitikėjimo lygio, nes dėl mažo apskaitos darbuotojų skaičiaus tinkamas pareigų atskyrimas yra neįmanomas (ribotas). Audito įrodymai gauti atlikus didelės apimties pagrindines audito procedūras.

Įvertinus planavimo metu nustatytas rizikas, pasirinktos ilgalaikio turto, finansinių tarpinių ataskaitų audito sritys, kuriose buvo atliktos pagrindinės audito procedūros. Joms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Stebėtojo teisėmis dalyvavome metinėje ilgalaikio turto ištisinėje (tikrinant 100 proc. turto buvimą natūroje) inventorizacijoje. Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti, atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito reikalavimuose patvirtintos audito procedūros: skaičiavimas (aritmetinio tikslumo patikrinimas), paklausimas (įrodymų gavimas pokalbio metu su įstaigos atsakingais darbuotojais), patikrinimas (įrašų, dokumentų, materialaus turto tikrinimas), analitinės procedūros (tam tikrų duomenų analizė).

Auditas buvo atliekamas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁶ ir mūsų sukaupta audito patirtimi. Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio ir teisėtumo audito nuomonei pareikšti.

Atliekant auditą, laikytasi prielaidos, kad pateikti duomenys yra teisingi, dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

AUDITO PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

I. Kontrolės ir audito tarnybos 2014-12-16 raštas Nr. K6-(3.1.8)-106 dėl atliktų audito procedūrų inventorizacijos srityje

Kontrolės ir audito tarnybai dalyvaujant atlikta Centro ištisinė ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto inventorizacija.

Inventorizacijos metu 2014-12-10 apžiūrėta, patikrinta natūroje, pagal turto buvimo vietą bei materialiai atsakingus asmenis iš viso – 5 040,731 tūkst. Lt, iš jų: 5 038,018 tūkst. Lt ilgalaikio materialiojo ir 2,714 tūkst. Lt nematerialiojo turto. Taip pat faktiškai apžiūrėta: pagal nuomos sutartį⁷ gautas IT – 13,920 tūkst. Lt; Savivaldybės Tarybos sprendimu⁸ perduotas IT po 2014-12-01; specialiosios pedagogikos ir psichologijos centro perduotas IT po 2014-12-01.

Nesivadovaujant Buhalterinės apskaitos įstatymo 14 straipsnio⁹ nuostatomis, Centro direktoriaus įsakymu¹⁰ patvirtintame sąraše nenurodyti inventorizacijos komisijos nariai bei kiti

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁷ UAB KomPro Group 2013-10-01 nuomos sutartis Nr. 20131001/002 su Švėkšnos sanatorine mokykla.

⁸ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2014-11-27 sprendimu Nr. T1-2332 „Dėl turto perdavimo patikėjimo teise Šilutės rajono savivaldybės biudžetinėms įstaigoms“.

⁹ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos 2001 m. lapkričio 6 d. įstatymas Nr. IX-574 // V. žinios, 2001, Nr. 99-3515.

asmenys, tiesiogiai susiję ar atsakingi už Centro turta, materialines vertybes, kaip galintys surašyti ir pasirašyti inventorizacijos aprašus, nepatvirtinti jų parašų pavyzdžiai.

Vyriausiasis įstaigos buhalteris atsako už tai, kad atskaitomybės duomenys būtų pagrįsti inventorizacijos duomenimis. Jis turi garantuoti, kad visi buhalteriniai įrašai būtų teisingi, o informacija būtų teikiama tiksliai.

Nustatyti neatitikimai, pateiktos bendrosios išvados:

1. Nepateikta detali informacija apie 14 ilgalaikio turto vienetų, kurių vertė 32,334 tūkst. Lt (8 kompiuteriai, spausdintuvas, vandens pašildytojas, džiovykla, elektrinė mėsmalė, šaldymo spinta, projektorius).

2. Nustatyti netikslaus IT apskaitoje (inventoriniuose aprašuose) pateikimo atvejai: baldų komplektas, Wesco relaksiniai baldai „Cocoon kit“ (vertė – 5,803 tūkst. Lt), kai nurodyta „rinkinys“, „komplektas“ – 1 vnt., tačiau natūroje rasta, kad komplektą sudaro stalai, kėdės ar kt. sudedamosios dalys. Žiniaraščiuose nenurodyta detali komplekto, rinkinio sandara: kiek stalų, kėdžių, kt. sudedamųjų dalių sudaro komplektą.

3. Centro direktoriaus įsakymu¹¹ patvirtintame sąraše nenurodyti inventorizacijos komisijos nariai bei kiti asmenys, tiesiogiai susiję ar atsakingi už turta, materialines vertybes, kaip galintys surašyti ir pasirašyti inventorizacijos aprašus, nepatvirtinti jų parašų pavyzdžiai.

4. Nesivadovauta Inventorizacijos tvarkos¹² 8 straipsnio reikalavimais, – nustatyti ilgalaikio materialiojo turto 10 vienetų apskaitoje ir natūroje neatitikimai, kurie sudaro prielaidas klaidoms ir apgaulėms atsirasti.

5. Nesivadovauta Inventorizacijos tvarkos¹³ 23 straipsnio reikalavimais, – „nuomojamą (gautą pagal panaudos sutartis) turta nuomininkas apskaito nebalansinėse sąskaitose pagal nuomotojo jam priskirtus inventorinius numerius“. Centro apskaitos nebalansinėse sąskaitose 10 kompiuterių – 13 920,00 Lt neapskaityta, neleistina sumažintas IT.

6. Inventorizuojant ilgalaikį materialųjį turta, kuris gautas pagal nuomos, panaudos sutartis, privalu vadovautis Inventorizacijos taisyklių III skyriaus 27 straipsnio nuostatomis¹⁴, – pagal panaudos, nuomos, kitas sutartis ar laikinai saugomo ir kito esančio įstaigoje turto inventorizavimo aprašai sudaromi pagal kiekvieną savininką ir juose nurodomas panaudos, nuomos saugojimo pabaigos laikas“. Centro inventoriniuose aprašuose tai neatlikta.

7. Įstaigos vadovas įstatymų nustatyta tvarka atsako už inventorizacijos organizavimą ir atlikimą laiku, inventorizavimo duomenų išsaugojimą, kartu su vyriausiuoju buhalteriu atsakingas už teisingų inventorizacijos rezultatų įtraukimą į apskaitą.

8. Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių¹⁵ 4 punktu, už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos

¹⁰ Švėkšnos specialiosios mokyklos direktoriaus 2013-01-18 įsakymas Nr. VI-23-(1.3) „Dėl darbuotojų, turinčių teisę surašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus, tvirtinimo“.

¹¹ Švėkšnos specialiosios mokyklos direktoriaus 2013-01-18 įsakymas Nr. VI-23-(1.3) „Dėl darbuotojų, turinčių teisę surašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus, tvirtinimo“.

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“ // V. žinios, 1999, Nr. 50-1622.

¹³ Ten pat¹⁸.

¹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“ // V. žinios, 1999, Nr. 50-1622.

¹⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 // V. žinios, 2005, Nr. 67-2431.

vadovas, o vadovaujantis taisyklių 20 punktu, vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą.

Pagal inventorizacijos metu nustatytus bei rašte išdėstytus dalykus (neatitikimus) darytina išvada, kad Švėkšnos specialiojo ugdymo centre metinės inventorizacijos atliekamos prisilaikant teisės aktų reikalavimų tik iš dalies.

Švėkšnos specialiojo ugdymo centro direktorei rekomenduota:

1. Įpareigoti inventorizacijos komisiją susipažinti su Vyriausybės nutarimo Nr. 719 nuostatų pakeitimais, kurie įsigalios 2015-01-01 bei vykdyti mokyklos direktoriaus įsakymus dėl inventorizacijos.
2. Centro direktoriaus įsakymu patvirtinti sąrašą asmenų, galinčių surašyti ir pasirašyti inventorizacijos aprašus, patvirtinti tų asmenų parašų pavyzdžius.
3. Atliekant metines ar kitas inventorizacijas, įpareigoti komisiją, kad inventorizuodama ilgalaikį turtą, apžiūrėtų kiekvieną turto vienetą bei jo dalis natūra ir įrašytų į inventorizavimo aprašus, t. y., tinkamai pateiktą informaciją apie ilgalaikį turtą.
4. Vadovautis Inventorizacijos tvarkos¹⁶ 23 straipsnio reikalavimais, - nuomojamą (gautą pagal panaudos sutartis) turtą 10 kompiuterių - 13 920,00 Lt apskaičiuoti nebalansinėse sąskaitose.
5. Siekiant išvengti rizikos klaidoms ir apgaulėms atsirasti, ilgalaikio turto vienetams apraše turi būti suteikiami ne tik pavadinimai, bet ir ilgalaikio turto skiriamieji požymiai: markė, modelis, ar pagaminimo metai ir kt., kad būtų galima lengvai identifikuoti turto vienetą, kad būtų patogiau ir paprasčiau naudoti turtą, o jam sugedus, susidėvėjus – jį nurašyti.
6. Metinės finansinės atskaitomybės Aiškinamajame rašte tinkamai atskleisti informaciją apie ilgalaikį turtą nebalansinėse sąskaitose, kaip reikalauja 6-ojo VSAFAS¹⁷ nuostatos.
7. Inventorizuojant ilgalaikį materialųjį turtą, kuris gautas pagal nuomos, panaudos sutartis, vadovautis Inventorizacijos taisyklių III skyriaus 27 straipsnio nuostatomis¹⁸, – turto inventorizavimo aprašus sudaryti pagal kiekvieną savininką ir juose nurodyti nuomos, panaudos saugojimo pabaigos laiką.
8. Atkreipti dėmesį į naujai gautą Savivaldybės Tarybos sprendimu¹⁹ ilgalaikį turtą iš ES lėšų – 46 943,57 Lt bei Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centro perduotą IT ilgalaikį turtą – 87 968,66 Lt (po 2014-12-01) ir teisingai atlikti registravimo apskaitoje ir inventorizacijos operacijas.
9. Imtis priemonių ir vykdyti kontrolę dėl aukščiau nurodytų teisės aktų nevykdymo, kad įstaigoje atliekamos inventorizacijos vyktų neformaliai, kad vyktų detalus, faktinis turto patikrinimas natūroje, kad Centre bei jos apskaitoje nebūtų prielaidų ir rizikų klaidoms bei apgaulėms atsirasti.

Švėkšnos specialiojo ugdymo centro direktorė 2014-12-18 raštu informavo, kad visi nustatyti neatitikimai ištaisyti, pridėti neatitikimų ištaisymą įrodantys dokumentai:

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“ // V. žinios, 1999, Nr. 50-1622.

¹⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. 1K-479 Dėl finansų ministro 2008 m. rugpjūčio 18 d. įsakymo Nr. 1K-247 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 6-ojo standarto patvirtinimo“ pakeitimo“ // V. žinios, 2009, Nr. 157-7107.

¹⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“ // V. žinios, 1999, Nr. 50-1622.

¹⁹ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2014-11-27 sprendimu Nr. T1-2332 „Dėl turto perdavimo patikėjimo teise Šilutės rajono savivaldybės biudžetinėms įstaigoms“.

- Centro direktoriaus 2014-12-17 įsakymu Nr.V1-213-(1.3.) patvirtintas sąrašas asmenų, galinčių surašyti ir pasirašyti inventorizacijos aprašus, patvirtinti tų asmenų parašų pavyzdžiai.
- Nuomojami kompiuteriai, 10 vnt. – 13 920,00 Lt apskaityti nebalansinėje sąskaitoje (ir ilgalaikio turto nebalansinėje sąskaitoje suvestinė ir ilgalaikio turto apskaitos inventorinės kortelės).
- Sudarytas ilgalaikio turto inventorizacijos aprašas – sutikrinimo žiniaraštis.
- Naujai gautas ilgalaikis turtas užregistruotas 2014-12-02, 2014-12-04, 2014-12-12 (ilgalaikio turto apskaitos registras).
- Kitų rekomendacijų įgyvendinimas bus vykdomas, sudarant įstaigos metinę 2014 m. finansinę atskaitomybę.

II. Kontrolės ir audito tarnybos 2014-08-19 raštas Nr. K6-(3.1.8.)-60 dėl atliktų audito procedūrų finansinių 2014 metų šešių mėnesių finansinės atskaitomybės srityje, kuriame nustatyta:

Finansinės būklės ataskaitos (FBA) duomenų vertinimas

Patikrinus, ar teisingai 2014-06-30 Didžiosios knygos sąskaitų likučiai perkelti į 2014-06-30 Finansinės būklės ataskaitą, nustatyti duomenų neatitikimai:

1. Iki 2014-05-30 apskaitos registro „Didžioji knyga“ sąskaitų: 6930001 „Mokėtinas darbdavio socialinis draudimas MK“ ir 6930002 „Mokėtinas darbdavio socialinis draudimas SB“ duomenys padidinti 230 284,70 Lt. Sąskaitų: 6927001 „Mokėtinis darbdavio socialinio draudimo įmokos MK“ ir 6927002 „Mokėtinis darbdavio socialinio draudimo įmokos SB“ duomenys neleistinai sumažinti 230 284,70 Lt.

2. Apskaitoje nenaudojamos sąskaitos: 7014001 „Panaudotų finansavimo sumų iš valstybės biudžeto ilgalaikiam turtui įsigyti pajamos“, 7015001 Panaudotų finansavimo sumų iš savivaldybės biudžeto ilgalaikiam turtui įsigyti pajamos“, 4251101 „Finansavimo sumos iš savivaldybės biudžeto ilgalaikiam turtui įsigyti (gautos)“, 4251102 „Finansavimo sumos iš savivaldybės biudžeto ilgalaikiam turtui įsigyti (panaudotos)“.

3. Nuo 2014-01-01 iki 2014-06-30 apskaitos registro „Didžioji knyga“ sąskaitų: 7014001 „Panaudotų finansavimo sumų iš valstybės biudžeto ilgalaikiam turtui įsigyti pajamos“ ir 7015001 „Panaudotų finansavimo sumų iš savivaldybės biudžeto ilgalaikiam turtui įsigyti pajamos“ duomenys sumažinti 19 907,34 Lt.

4. FBA eilutės Nr. E. „Įsipareigojimai“ straipsnio II. 10. „Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai“ duomenys padidinti 146 703,00 Lt, o FBA eilutės Nr. E. „Įsipareigojimai“ straipsnio II. 11. „Sukauptos mokėtinės sumos“ duomenys sumažinti 146 703,00 Lt.

5. Švėkšnos specialiojo ugdymo centro vyr. buhalterė 2014-07-14 d. raštu Nr. K7-(3.1.8)-78 Kontrolės ir audito tarnybai pateikė apskaitos registrą „Didžioji knyga“, kurioje apskaitos įvykiai ir operacijos atvaizduotos, nesivadovaujant VSAFAS reikalavimais. Sudarant finansinę atskaitomybę, finansavimo pajamų kreditinės sąskaitos turi būti uždaromos, finansavimo sumų likučiai perkeltami į 31XXXXX sąskaitą. Vyr. buhalterė finansavimo sumų bei sukauptų sąnaudų sąskaitų likučių neperkėlė į 31XXXXX sąskaitą. FBA eilutės Nr. F. „Grynasis turtas“ straipsnio IV. 1 „Einamųjų metų perviršis ar deficitas“ duomenys neleistinai padidinti 915,00 Lt.

6. Nesivadovauta Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 2 dalies²⁰ nuostatomis, kad „ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, kurie negali būti pagrįsti apskaitos dokumentais, pagrindžiami su jais susijusių ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių apskaitos dokumentais, surašant buhalterinę pažymą“. Centro vyr. buhalterė, atsakinga už apskaitos registro „Didžioji knyga“ buhalterinių įrašų ir ūkinių operacijų teisėtumą, nesivadovavo Buhalterinės apskaitos įstatymo reikalavimais, - nesurašė ir nepateikė buhalterinių pažymų visiems įrašams ir apskaitos koregavimams pagrįsti.

Veiklos rezultatų ataskaitos (VRA) duomenų vertinimas

Atkreiptinas dėmesys, kad Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai parodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t. y., uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per Ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį. Viešojo sektoriaus subjekto pajamos ir sąnaudos VRA rodomos pagal veiklos pobūdį, t.y., pagrindinės veiklos, kitos veiklos, finansinės ir investicinės veiklos, kad būtų aišku, iš kokių pajamų subjektas finansuoja savo veiklą ir kokie atitinkamos veiklos rezultatai. Apskaitoje neanalizuojamas viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatas, kuris gaunamas iš visų viešojo sektoriaus subjekto ataskaitinio laikotarpio pajamų atėmus jo to paties laikotarpio sąnaudas.

Lyginant 2014-06-30 VRA duomenis su 2014-06-30 „Didžiosios knygos“ duomenimis, nustatyti apskaitos duomenų neatitikimai:

1. 2014-06-30 Didžiosios knygos likučiai neteisingai perkelti į 2014-06-30 VRA. Audito metu nustatytas 915,00 Lt duomenų neatitikimas.
2. VRA straipsnio J. I. „Tenkantis kontroliuojančiajam subjektui“ duomenys padidinti 915,00 Lt.
3. Nesivadovaujant VSAFAS reikalavimais, finansavimo sumų bei sukauptų sąnaudų sąskaitų likučiai neperkelti į 31XXXXX sąskaitą. VRA straipsnio J. „Grynasis perviršis ar deficitas“ duomenys sumažinti 915,00 Lt.

Atkreiptinas dėmesys, kad Švėkšnos specialiojo ugdymo centro apskaitoje (apskaitos registruose ir tarpinėse, metinėse finansinėse atskaitomybėse) sistemingai, nuo 2012 metų, kartojosi reikšmingos kiekybiniu ir kokybiniu atžvilgiu klaidos. Apskaitos registrų ir finansinių ataskaitų tarpusavio ryšiai – nepatikimi, ataskaitose pateikiama informacija – iškraipyta. Vadovas tinkamai nesureagavo į reikšmingas Kontrolės ir audito tarnybos rekomendacijas. Kiekvieno audito metu minėtos klaidos buvo nuolat aptariamoms su Centro vyr. buhalterė ir nurodomos kryptys, būdai dėl klaidų taisymo, dėl bendradarbiavimo su rajono biudžetinių įstaigų buhalteriais. Įstaigos vyr. buhalterė auditų metu klaidas ir neatitikimus apskaitoje negrindė teisės aktų reikalavimais, apskaitos pateisinančiais dokumentais. Klaidos nuolat buvo pateisinamos dėl buhalterinės apskaitos programos nesuderinamumo, neteisingo, nepilno operacijų įdiegimo, bendro požiūrio ar kompromiso neatradimo su buhalterinės apskaitos programą aptarnaujančiais darbuotojais. Remiantis mūsų profesine patirtimi, toks buhalterio požiūris itin retas ir netoleruotinas.

Švėkšnos specialiojo ugdymo centre parengtos ir patvirtintos Finansų kontrolės taisyklės, nustatytos finansų kontrolės procedūros. Vyriausiojo buhalterio pareiginių nuostatų 2.2, 2.3, 2.7.5 straipsniai apibrėžia vyr. buhalterio pareigas ir funkcijas, 4 straipsnio nuostatos – atsakomybę.

---

²⁰ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas 2001 m. lapkričio 6 d. Nr. IX-574, // V. žinios, 2001, Nr. 99-3515 (su pakeitimais).

Mūsų nuomone, kontrolės procedūros sukurtos, tačiau priežiūros procedūros per visą ataskaitinį laikotarpį buvo neveiksmingos, faktiškai kontrolės procedūros veikė neefektyviai.

Švėkšnos specialiojo ugdymo centro direktorei rekomenduota: pareikalauti, kad Centro vyr. buhalterė detaliai, pagal teisės aktais buhalterinei apskaitai keliamus reikalavimus, paaiškintų audito metu nustatytų 2014 m. birželio 30 d. registro „Didžioji knyga“ ir Finansinės būklės, Veiklos rezultatų ataskaitų rodiklių neatitikimus, pagrįstų pateisinamaisiais dokumentais ir pažymomis. Įvertinti mokyklos vyr. buhalterės kompetencijos lygį ir įgūdžius.

Švėkšnos specialiojo ugdymo centro direktorė 2014-09-09 raštu informavo apie nustatytų neatitikimų ištaisymą, pridėti neatitikimų ištaisymą įrodantys dokumentai, pažymos:

- DK sąskaitų: 6930001(MK) ir 6930002 (SB) duomenys sumažinti – 230 280,70 Lt, o sąskaitų: 6927001(MK) ir 6927002 (SB) duomenys padidinti – 230 284,70 Lt (pridėti sąskaitų 6927001, 6927002 žurnalai orderiai).

- Dėl neteisingai apskaitoje padaryto įrašo į sąskaitą 7025001 „Panaudotų finansavimo sumų iš SB kitoms išlaidoms pajamos“, - įrašas turėjo būti 7015001 sąskaitoje. Dėl apskaitoje nenaudojamų sąskaitų: 7014001, 7015001, 4251101, 4251102. Apskaitoje įvesta sąskaita 4251102 „Finansavimo sumos iš SB ilgalaikiam turtui įsigyti“ (buhalterinė pažyma Nr. 4).

- Dėl neteisingai atvaizduotų FBA eilutės Nr. E. „Įsipareigojimai“ 146 703,00 Lt „Sukauptos mokėtinos sumos“ duomenų, susidarė neatitikimas 146 703,00 Lt. Turėjo būti atvaizduota FBA Sukauptos mokėtinos sumos – 6951001 „Sukauptos atostogų rezervo mokėtinos sumos“ (buhalterinė pažyma Nr. 4).

III. Kontrolės ir audito tarnybos 2014-11-25 raštas Nr. K6-(3.1.8.)-96 dėl atliktų audito procedūrų finansinių 2014 metų devynių mėnesių finansinės atskaitomybės srityje, kuriame nustatyta:

Finansinės būklės atskaitos (FBA) duomenų vertinimas

- Audito metu nustatyta, kad FBA eilutės Nr. D. „Finansavimo sumos“ straipsnio III. „Iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų“ duomenys padidinti 1 746 183,57 Lt. Pažymėtina, kad 2014-07-01 be pateisinančių apskaitos dokumentų (buhalterinės pažymos) apskaitos registro „Didžioji knyga“ sąskaitos 4231101 „Finansavimo sumos iš Europos Sąjungos (finansinė parama) ilgalaikiam turtui įsigyti (gautos)“ duomenys padidinti 1 746 183,57 Lt. Audito metu nustatyta, kad 2014-07-01 apskaitos registro „Didžioji knyga“ likutis be pateisinančių ūkinių apskaitos operacijų padidintas 1 746 183,57 Lt.

- FBA eilutės Nr. E. „Įsipareigojimai“ straipsnio II.6.2. „Kitos mokėtinos sumos biudžetui“ duomenys neteisėtai sumažinti 125,00 Lt.

- Ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, kurie negali būti pagrįsti apskaitos dokumentais, pagrindžiami su jais susijusių ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių apskaitos dokumentais, surašant buhalterinę pažymą. Vyr. buhalterė, atsakinga už apskaitos registro „Didžioji knyga“ buhalterinių įrašų ir ūkinių operacijų teisėtumą, nepateikė buhalterinių pažymos įrašams ir koregavimams pagrįsti.

- Atkreiptinas dėmesys, kad Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai parodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t. y., uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per Ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį. Viešojo sektoriaus subjekto pajamos ir sąnaudos VRA rodomos pagal veiklos pobūdį, t.y., pagrindinės veiklos, kitos veiklos,

finansinės ir investicinės veiklos, kad būtų aišku, iš kokių pajamų subjektas finansuoja savo veiklą ir kokie atitinkamos veiklos rezultatai. Apskaitoje neanalizuojamas viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatas, kuris gaunamas iš visų viešojo sektoriaus subjekto ataskaitinio laikotarpio pajamų atėmus jo to paties laikotarpio sąnaudas.

➤ Lyginant 2014-09-30 Veiklos rezultatų ataskaitos duomenis su 2014-09-30 „Didžiosios knygos“ duomenimis, nustatyta, kad apskaitos registro „Didžioji knyga“ sąskaitų likučių duomenys perkelti neteisingai.

➤ Centro vyr. buhalterė, sudarydama 2014-09-30 tarpinę finansinę atskaitomybę (VRA), nesivadovavo 23-ojo VSAFAS²¹ 11.2 punkto nuostatomis, kurios numato, kad VRA pateikiama apskaitos informacija „nuo ataskaitinių finansinių metų pradžios iki tarpinio ataskaitinio laikotarpio pabaigos ir lyginamoji praėjusių finansinių metų atitinkamo tarpinio ataskaitinio laikotarpio informacija“. *Vyr. buhalterė 2014-09-30 VRA pateikė tik 2014 m. III ketvirčio apskaitos duomenis, t.y., 9-ių mėn. Veiklos rezultatų ataskaitoje duomenys atvaizduoti tik už 3 mėn.*

Aiškinamojo rašto (AR) vertinimas

Viešojo sektoriaus subjektas, sudarydamas Aiškinamąjį raštą, turi pateikti visas pastabas, kurios yra privalomos pagal 6-ojo VSAFAS reikalavimus. Aiškinamojo rašto pastabų galima neteikti, jeigu ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose atitinkamos informacijos nėra, t. y., finansinių ataskaitų straipsnių sumos lygios nuliui. Jei ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų straipsnių sumos, palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, reikšmingai pasikeitė, turėtų būti nurodomos tokių pasikeitimų priežastys.

➤ Vyr. buhalterė, sudarydama tarpinius ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinius, sutrumpinto Aiškinamojo rašto pastabų numerius nurodė prie tarpinių finansinių ataskaitų straipsnių, kaip to reikalauja teisės aktai.

➤ Vadovaujantis Finansų ministro įsakymu²² patvirtinto 23-ojo standarto 14.2 straipsnio reikalavimais, VSS privalo sutrumpintame Aiškinamajame rašte pateikti nuorodą į paskutinį metinių finansinių ataskaitų rinkinį, kuriame yra aprašyta Apskaitos politika. Vyr. buhalterė, sudarydama tarpinius ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinius, nesivadovavo Finansų ministro įsakymu²³ patvirtinto 23-ojo standarto 14.2 straipsnio reikalavimais, sutrumpintame Aiškinamajame rašte nuorodos į paskutinį metinių finansinių ataskaitų rinkinį nepateikė.

Pažymėtina, kad apskaitos registruose ir tarpinėje finansinėje atskaitomybėje nustatytos klaidos reikšmingos kokybiniu atžvilgiu.

Švėkšnos specialiojo ugdymo centro direktorei rekomenduota:

Įpareigoti, kad Vyr. buhalterė detalai, pagal teisės aktais buhalterinei apskaitai keliamus reikalavimus, paaiškintų audito metu nustatytų 2014 m. rugsėjo 30 d. registro „Didžioji knyga“ ir Finansinės būklės, Aiškinamojo rašto, Veiklos rezultatų ataskaitų rodiklių neatitikimus; ištaisytas ir patikrintas 2014 metų devynių mėnesių ataskaitas pareikti Savivaldybės Administracijos Biudžeto ir finansų skyriui, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai; vadovaujantis Finansų ministro

²¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. gruodžio 16 d. įsakymas Nr. 1K-403 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 23-ojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 2013, Nr. 130-6687.

²² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. gruodžio 16 d. įsakymas Nr. 1K-403 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 23-ojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 2013, Nr. 130-6687.

²³ Ten pat³.

įsakymo²⁴ patvirtinto 23-ojo standarto 14.2 straipsnio reikalavimais, sutrumpintame AR pateikti nuorodą į paskutinį metinių finansinių ataskaitų rinkinį.

Švėkšnos specialiojo ugdymo centro direktorė 2014-11-25 raštu informavo apie nustatytą neatitikimų ištaisymą, pridėti neatitikimų ištaisymą įrodantys dokumentai, pažymos:

- Dėl audito metu nustatyto neteisingo FBA eilutės Nr. D. „Finansavimo sumos“ straipsnio III. „Iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų“ duomenų atvaizdavimo, kurie buvo padidinti 1 746 183,57 Lt be pateisinančių apskaitos dokumentų (buhalterinės pažymos). Vyr. buhalterės paaiškinimu, klaida susidarė dėl neteisingai priskirto lėšų šaltinio, kuris turėjo būti apskaitoje kaip ES lėšos, o parodyta buvo neteisingai kaip SB lėšos.
- Duomenys FBA neteisėtai sumažinti 125,00 Lt dėl šios sumos neteisingo įrašo į atitinkamą atskaitos eilutę, turėjo būti įrašyta į FBA II. 6. 2. „Kitos mokėtinos sumos“.
- Pataisyta VRA, kurios 2014-09-30 duomenys buvo pateikti ne už privalomai 9-ių mėnesių, bet tik už 3 mėnesius.
- Aiškinamajame rašte pateikta nuoroda į paskutinių metinių finansinių ataskaitų rinkinį (pridėti apskaitos dokumentai – kopijos: buhalterinė 2014-11-25 pažyma Nr. 3; 2014-04-23 perdavimo – priėmimo aktas Nr. R6-(8.1.12.) bei deklaracija apie statybos užbaigimą Nr. R3-(4.1.14.)-2046, apskaitos 2014-09 mėn. suvestinis registras Didžioji knyga, pataisyta Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, 2014 m. III ketvirčio finansinių ataskaitų rinkinio Aiškinamasis raštas).

IV. Kontrolės ir audito tarnybos 2014-10-29 raštas Nr. K6-(3.1.8.)-83 dėl mokėtinų ir gautinų sumų.

Vadovaujantis Finansų viceministro rašto²⁵ nuostatomis, kurios numato reikalavimus dėl Mokėtinų ir gautinų sumų atskaitos duomenų pateikimo „pildant šią ataskaitą mokėtinų ir gautinų sumų likučiai, įskaitant nuvertėjimus (balansine verte), pagal VSS rekomenduojamąjį bendrąjį sąskaitų planą į ataskaitą įtrauktini pagal šias 2 klasės buhalterines sąskaitas:

Trumpalaikis turtas (Gautinos sumos); Išankstiniai apmokėjimai (21); Per vienerius metus gautinos sumos 22; Išskyrus: Gautinos finansavimo sumos (222); Gautinos mokesčių sumos (223); Gautinos socialinės įmokos (224); Gautinos sumos už konfiskuotą turtą, baudos ir kitos netesybos (227); Sukauptos gautinos sumos (iš jų, pajamų įmokos) (228); Išieškomos sumos už padarytą žalą (2293); Ateinančių laikotarpių sąnaudos (212) pagal Finansų viceministro 2011 m. gruodžio 23 d. rašto reikalavimus“.

Vadovaujantis Finansų viceministro rašto²⁶ nuostatomis, kurios numato, kad „Mokėtinos ir gautinos sumos, susidariusios pagal programas, finansuojamas iš pajamų įmokų, taip pat Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos asignavimų, patvirtintų įstaigos biudžeto išlaidų sąmatoje, rengiant ataskaitą rodomos prie mokėtinų ir gautinų sumų biudžeto lėšų. Pagal Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos vadovo 12 straipsnį, siekdama užtikrinti finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių rengimo reikalavimų vykdymą, biudžetinė įstaiga nustato

²⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. gruodžio 16 d. įsakymas Nr. 1K-403 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 23-ojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 2013, Nr. 130-6687.

²⁵ Lietuvos Respublikos finansų viceministro 2011 m. liepos 25 d. raštas Nr. (3.5.1-04)-6K-1107905 „Dėl 2011 metų ketvirtinių biudžeto vykdymo suvestinių ataskaitų rinkinio sudarymo ir pateikimo“.

²⁶ Lietuvos Respublikos finansų viceministro 2011 m. liepos 25 d. raštas Nr. (3.5.1-04)-6K-1107905 „Dėl 2011 metų ketvirtinių biudžeto vykdymo suvestinių ataskaitų rinkinio sudarymo ir pateikimo“.

tokią individualią sąskaitų ir jų detalizavimo požymių struktūrą, kad būtų pateikiama minėtosioms ataskaitoms parengti reikalinga informacija“.

Atlikus audito procedūras 2014 metų šešių mėnesių gautinų sumų srityje, t. y., atlikus apskaitos registro „Didžioji knyga“ sąskaitų likučių pateiktų 2014-06-30 Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitoje teisėtumą, apskaitos informacijos atskleidimo vertinimus, **nustatyti neatitikimai**.

Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos duomenų vertinimas

Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos eilutės „Sandoriai dėl materialiojo ir nematerialiojo turto bei finansinių įsipareigojimų vykdymo“ duomenys nesutampa su apskaitos registro „Didžioji knyga“ sąskaitų likučiais. Nustatytas apskaitos duomenų neatitikimas – 1 000,00 Lt.

Nesivadovauta Finansų ministerijos pavyzdinio biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos vadovo „Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos aprašo“ reikalavimais, kurie numato „gavus informaciją apie atliktą mokėjimą tiekėjui, didinami išankstiniai apmokėjimai ir registruojamos gautos finansavimo sumos“. 2014-06-30 Didžiosios knygos 691 sąskaitų likutis – 1 000,00 Lt neteisingai užregistruotas ataskaitiniu laikotarpiu, 6910001 „Tiekėjams mokėtinos sumos už prekes ir paslaugas“ – 1 000,00 Lt. 2014-06-30 apskaitos registre „Didžioji knyga“ 691 sąskaitos likutis turėjo būti apskaitytas 211 sąskaitoje „Išankstiniai apmokėjimai“.

Švėkšnos specialiojo ugdymo centro direktorei rekomenduota:

Atnaujinti, papildyti Apskaitos vadovą, kad jis atitiktų Lietuvos Respublikos teisės aktų, VSAFAS nuostatas (ypatingą dėmesį atkreipiant į Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos pildymo tvarkos aprašą) bei siekiant išvengti neatitikimų ateityje, Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitą pildyti vadovaujantis teisės aktų bei nurodyto Finansų viceministro rašto reikalavimais.

Švėkšnos specialiojo ugdymo centro direktorė 2014-11-10 raštu informavo apie nustatytų neatitikimų ištaisymą:

- Parengtas Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos pildymo tvarkos aprašas, kuris 2014-11-10 patvirtintas direktorės įsakymu Nr. V1-156-(1.3.).
- Išanalizuotas Finansų viceministro raštas dėl Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos pildymo, todėl Ataskaita Nr. 4 bus teisingai pildoma.

Mūsų nuomone, kontrolės procedūros sukurtos, tačiau priežiūros procedūros per visą ataskaitinį laikotarpį buvo neveiksmingos, faktiškai kontrolės procedūros veikė neefektyviai.

IŠVADA: Švėkšnos specialiojo ugdymo centro 2014-09-30 VRA neparodo tikros ir teisingos 2014 metų 9 mėn. finansinės būklės, veiklos rezultatų pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys nėra visais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šių ataskaitų sudarymą.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių²⁷ 4 punktu, „už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos vadovas“. Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių²⁸ 6.6.2. straipsnio

²⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 // V. žinios, 2005, Nr. 67-2431.

²⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 // V. žinios, 2005, Nr. 67-2431.

nuostatose numatyta, kad „biudžetinės įstaigos vadovas užtikrina, kad būtų laiku priimami sprendimai, susiję su buhalterine apskaita“.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo²⁹ 35 straipsniu „už viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinių sudarymą, pateikimą teisės aktuose nurodytoms įstaigoms ir institucijoms ir paskelbimą laiku atsako viešojo sektoriaus subjekto vadovas“.

Vadovaujantis Taisyklių 20 punktu³⁰, „vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis“.

Atsižvelgdami į audito metu pateiktus raštus, juose nurodytas klaidas ir pastebėjimus, Švėkšnos specialiojo ugdymo centro direktorei siūlome vykdyti kontrolę, užtikrinti, kad biudžeto lėšos būtų apskaitomos vadovaujantis teisės aktais, turtas būtų naudojamas tinkamai ir racionaliai, o buhalterinė apskaita būtų tvarkoma vadovaujantis VSAFAS ir kt. nustatytais reikalavimais.

Savivaldybės kontrolierė

Jolita Stonkuvienė

Savivaldybės kontrolierės pavaduotoja

Judita Subačienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė

Rasa Balandienė

---

²⁹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212 // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046.

³⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 // V. žinios, 2005, Nr. 67-2431.